

KARTA KURSU

rok akademicki 2020/2021

Kierunek: Psychologia

Specjalność: -

Forma prowadzenia zajęć: stacjonarne

Stopień: jednolite magisterskie

Rok: III

Semestr: zimowy

Nazwa	Pomoc psychologiczna dzieciom i młodzieży
Nazwa w j. ang.	Psychological help for children and adolescents

Koordinator	dr Agnieszka Hennel-Brzozowska	Zespół dydaktyczny
		dr Agnieszka Hennel-Brzozowska dr Agnieszka Muchacka-Cymerman
Punktacja ECTS*	4	

Opis kursu (cele uczenia się)

Wiedza: Celem kursu jest przekazanie studentom elementów wiedzy dotyczącej wybranych form pomocy psychologicznej dzieciom i młodzieży, ze szczególnym uwzględnieniem podstaw terapii rodzin, w tym terapii systemowej rodzin w modelu Teamu Mediolańskiego istotnego dla rozwoju, w teorii i praktyce, pomocy dzieciom i młodzieży wśród uznanych polskich psychoterapeutów jak prof. Barbara Józefik, prof. Irena Namysłowska, prof. Bogdan de Barbaro. Omówiona zostanie specyfika pomagania dzieciom i młodzieży jako osobom podlegającym opiece psychologicznej i prawnej rodziców oraz różne sposoby jej organizacji.

Umiejętności: Podczas ćwiczeń studenci rozwiną podstawowe umiejętności związane ze stosowaniem pomocy psychologicznej.

Kompetencje społeczne: Studenci rozwiną świadomość ograniczeń i typowych błędów w pracy psychologa udzielającego pomocy psychologicznej a także rozumienie potrzeby nieustannego doskonalenia swoich kompetencji w tej dziedzinie.

Warunki wstępne

Wiedza	Znajomość potrzeb rozwojowych dzieci i młodzieży, podstawowa wiedza na temat zaburzeń zdrowia psychicznego u dzieci i młodzieży oraz zasad skutecznej komunikacji
Umiejętności	Podstawowe umiejętności w zakresie rozpoznawania potrzeb i problemów dzieci i młodzieży oraz ich rodziców/opiekunów
Kursy	

Efekty uczenia się

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Wiedza	<p>W01 Ma wiedzę teoretyczną w zakresie wybranych elementów psychologii pomocy dzieciom i młodzieży.</p> <p>W02 Ma wiedzę z zakresu możliwości stosowania wiedzy teoretycznej dotyczącej udzielania pomocy psychologicznej dzieciom i młodzieży w wybranych sytuacjach profesjonalnych pracy psychologa</p> <p>W03 Ma podstawową wiedzę teoretyczną na temat teorii terapii systemowej rodzin</p>	<p>K_W07, K_W09</p> <p>K_W10</p> <p>K_W10</p>

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Umiejętności	<p>U01 Analizuje potrzeby dzieci i młodzieży w kontakcie z dorosłym udzielającym pomocy</p> <p>U02 Wykorzystuje wiedzę o formach pomocy psychologicznej w planowaniu pomocy w określonym przypadku</p> <p>U03 Umie zanalizować sytuację trudną dziecka /adolescenta w kontekście jego rodziny</p> <p>U03 Umie zastosować podejście teoretyczne terapii rodzin do własnej osoby</p>	<p>K_U08, K_U09</p> <p>K_U08, K_U09</p> <p>K_U08, K_U09</p> <p>K_U05</p>

Kompetencje społeczne	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych

	<p>K01 Jest krytyczny wobec własnych kompetencji jako udzielającego pomocy psychologicznej dzieciom i młodzieży, a zarazem otwarty na konsultacje i współpracę z innymi specjalistami oraz rozumie potrzebę doskonalenia swoich kompetencji terapeutycznych podczas studiów, szkoleń i superwizji</p> <p>K02 Zna i stosuje w procesie udzielania wsparcia wiedzę dotyczącą pomocy psychologicznej dzieciom i młodzieży oraz z zakresu różnych innych działów psychologii, w tym psychologii klinicznej i rozwojowej.</p> <p>K03 Ma świadomość ograniczeń i typowych błędów związanych ze stosowaniem różnych metod pomocy i terapii psychologicznej w tym terapii systemowej rodzin oraz jest świadomy kompetencji i uprawnień, jakie musi posiadać osoba wykorzystująca w pracy podejście terapii rodzin</p>	<p>K_K02, K_K03, K_K05</p> <p>K_K02</p> <p>K_K02, K_K04</p>
--	---	---

Organizacja												
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach										
		A		K		L		S		P		E
Liczba godzin	15			30								
45												

Opis metod prowadzenia zajęć

Kurs odbywa się zdalnie w trybie synchronicznym za pomocą platformy MS Teams.

Wykład interaktywny z prezentacją multimedialną i dyskusją grupową, obowiązkowe komentarze [pisemne każdego studenta po każdym wykładzie.

Ćwiczenia: projekt indywidualny=studia przypadków, analiza literatury, , ćwiczenia indywidualne dotyczące genogramu

.

Formy sprawdzania efektów uczenia się

	E – learning	Grydydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Pracalaboratoryjna	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Pracapisemna (esej)	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
W01						x		x				x	
W02						x		x				x	
W03						x		x				x	
U01						x		x				x	
U02						x		x				x	
U03						x		x				x	
K01						x		x					
K02						x		x					
K03						x		x					

Kryteria oceny	<p>Zaliczenie wykładu : Każdy student ma w czasie każdego wykładu napisać b. krótki komentarz lub/i pytanie (odpowiedzi na wybrane pytania i komentarze udzielone zostają przez wykładowcę na początku następnego wykładu) a na zakończenie wykładów test pisemny (ocena pozytywna = 50% + 1 pkt)</p> <p>Zaliczenie ćwiczeń: Projekt indywidualny (opracowanie przypadku dziecka/adolescenta nie potrzebującego pomocy psychologicznej) oraz aktywny udział w zajęciach, obecność obowiązkowa (niedopuszczalne nieobecności)</p>
----------------	--

Uwagi	Przedmiot kierunkowy na studiach stacjonarnych, jednolitych magisterskich, kierunek: Psychologia
-------	--

Treści merytoryczne (wykaz tematów)

Wykłady:

1. Dziecko /adolescent jako pacjent „wyznaczony” (indeksowany, identyfikowany) w rozumieniu teorii terapii systemowej rodzin.
2. Pomoc psychologiczna a potrzeby psychologiczne dziecka/adolescenta w kolejnych stadiach rozwoju psychospołecznego (według koncepcji Erika Ericsona)
3. Podział terapii rodzin na różne podejścia i szkoły według Lidii Grzesiuk i Barbary Tryjarskiej: psychoanalityczna terapia rodzin (Nathan Ackerman., Ivan Boszormenyi-Nagy, Murray Bowen), terapia rodzin oparta na doświadczeniu (Virginia.Satir, Victor Frankl, Fritz Perls, Carl Rogers, Carl Whitaker), terapia rodzin systemowa – szkoły: komunikacyjna, strukturalna , strategiczna.
4. Historyczne ukształtowanie się terapii rodzin pod wpływem rozwoju nauk i zjawisk kulturowych: Ogólna Teoria Systemów Ludwiga von Bertalanffy’ego, teorie komunikacji tzw.Grupy z Palo Alto (w tym Paul Watzlawick), psychologia społeczna i psychiatria , w tym antypsychiatria.
5. Pomoc psychologiczna w ujęciu systemowym – Team Mediolański (Luigi Boscolo, Gianfranco Cecchin, Mara Selvini –Palazzoli, Giuliana Prata; potem Lynn Hoffman i Peggy Penn); inspiracje dla pomocy psychologicznej i terapii dla dzieci i młodzieży płynące z teorii i praktyki Teamu Mediolańskiego
6. Genogram jako użyteczne narzędzie diagnozy i terapii psychologicznej dzieci i młodzieży w podejściu systemowym. Ograniczenia genogramu według I. Namysłowskiej.
7. Pomoc psychologiczna dzieciom i młodzieży w ramach systemowej terapii rodzin w Polsce , w tym w CMUJ Krakowie; kluczowe postaci terapeutów (prof. Barbara Józefik, prof. Bogdan de Barbaro, prof. Maria Orwid, prof.Irena Namysłowska i in.); wpływ Teamu Mediolańskiego na polskie szkoły terapii rodzin. Zasady szkolenia w terapii rodzin. Superwizja jako niezbędny warunek udzielania pomocy psychologicznej dzieciom i młodzieży.
8. Pomoc psychologiczna , w tym terapia rodzin, wobec nowych zagrożeń cywilizacyjnych dla zdrowia dzieci i młodzieży - na przykładzie uzależnienia od Internetu. Patologiczne fenomeny: „hikikomori”, „cyfrowa demencja”.

Ćwiczenia:

1-20 : Przedstawianie projektów indywidualnych (casusy dzieci/młodzieży nie potrzebujących pomocy psychologicznej) z dyskusją.

21-30: wstępna praca nad własnym genogramem

Wykaz literatury podstawowej

1.De Barbaro B. (red.) (2012): *Wprowadzenie do systemowego rozumienia rodziny*, CMUJ, Kraków

2. Barbetta, P.(2017): *Milan Systemic Family Therapy*, In book: *Encyclopedia of Couple and Family Therapy*, ed.Lebow J., Chambers A., Breunlin D.,Springer International Publishing 2017;

Chapter (PDF Available), January 2017 , DOI: 10.1007/978-3-319-15877-8_240-1}

Pełny tekst w internecie: [https://www.researchgate.net/publication/319055702 Milan Systemic Family Therapy](https://www.researchgate.net/publication/319055702_Milan_Systemic_Family_Therapy)

3.Cecchin G. (1995, 2001): *Mediolańska szkoła terapii rodzin. Wybór prac*. Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego

Rok wydania: Kraków

4.Namysłowska, I. (2012). *Psychiatria dzieci i młodzieży*. Warszawa: PZWL

5. Namysłowska I. (2002) *Terapia rodzin*. Wydawnictwo Instytutu Psychiatrii i Neurologii: Warszawa, 2000.
6. Grzesiuk, L. (2006). *Psychoterapia. Praktyka*. Warszawa: Eneteia (wybrane fragmenty)

Wykaz literatury uzupełniającej

1. Alan, E., Kazdin, J., Weisz R. (2006). *Psychoterapia dzieci i młodzieży. Metody oparte na dowodach*. Kraków, Wydawnictwo UJ
2. Drat-Druszczak, K., Drażkowska-Zielińska, E. (2005). *Podręcznik pomagania. Podstawy pomocy psychologicznej. Szkoły i kierunki psychoterapii*. Warszawa: Wydawnictwo SWPS
3. Geldard, K. (2005). *Rozmowa, która pomaga. Podstawowe umiejętności terapeutyczne*. Gdańsk: GWP
4. Sęk, H. (2000). *Spoleczna psychologia kliniczna*. Warszawa: PWN
5. Selvini –Palazzoli M., Boscolo L., Cecchin G., Prata G. (1980): *Paradox and Counterparadox: A New Model in the Therapy of the Family in Schizophrenic transaction*. ISBN 0876687648
6. Spitzer M. (2013): *Cyfrowa demencja. W jaki sposób pozbawiamy rozumu siebie i swoje dzieci*. Wydawnictwo Dobra Literatura, Słupsk .
7. Proponowane wykłady w internecie na You Tube:
1. wykład Gianfranco Cecchina : "A bopper in training and therapy" (english subtitles!) – ok.30 min.
 2. Rozmowa o czasie - Una conversazione sul tempo fra Gianfranco Cecchin e Luigi Boscolo (english subtitles!) – 6 min.

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)

Ilość godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	15
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	30

	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	2
Ilość godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	20
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	8
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca indywidualna)	17
	Przygotowanie do egzaminu	8
Ogółem bilans czasu pracy		100
Ilość punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		4